

actly
think - know - act

pre

NEOPUBLIC ▶

Nakladanie s ohorkami a informovanosť o jeho dôsledkoch

Report z reprezentatívneho prieskumu fajčiarov v ČR a SR

jún 2021

O PROJEKTE

Metodika

Technika zberu dát
CAWI
=
online interview

CS
fajčiari
19+

REPREZENTATIVITA
PODĽA
pohlavia
veku
kraja
veľkosti sídla

Údaje o demografickej
štruktúre fajčiarov
pochádzajú z interných
databáz ACTLY

500
respondentov
ČR

500
respondentov
SR

KVÓTNY
VÝBER

ZBER DÁT
25.06. - 30.06.
2021

Štruktúra vzorky

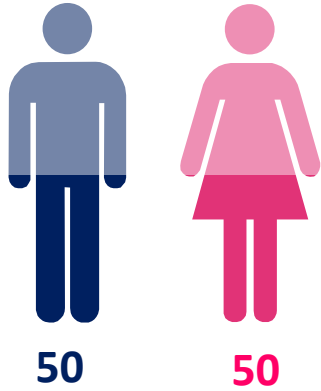

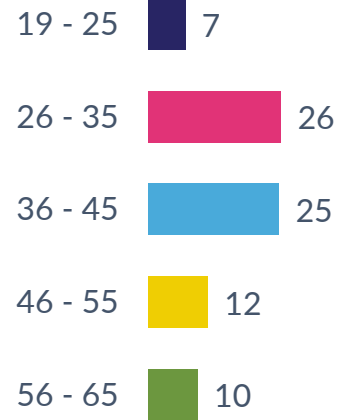
ŠTRUKTÚRA VZORKKY

Pohlavie

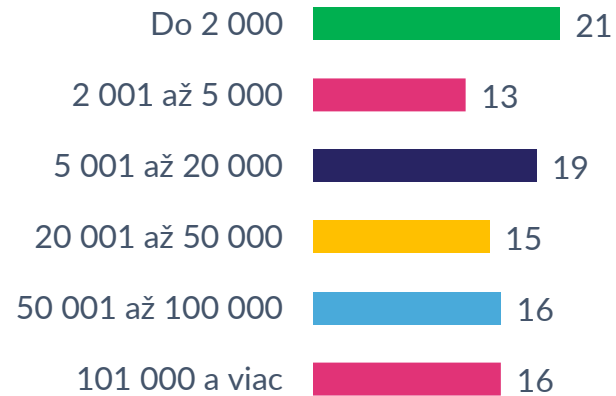
Vek

Kraj

Velkosť sídla

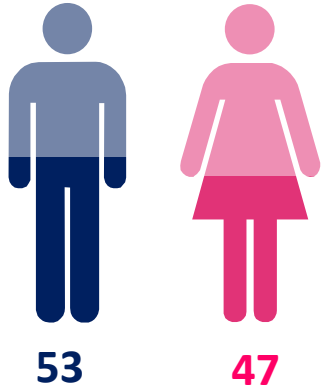

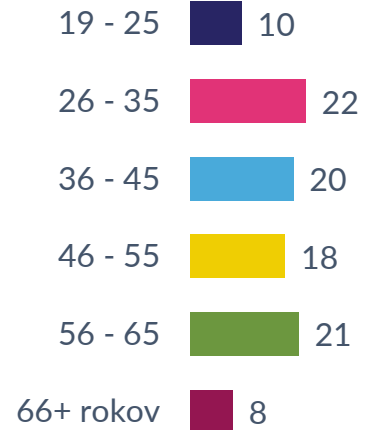
ŠTRUKTÚRA VZORKY

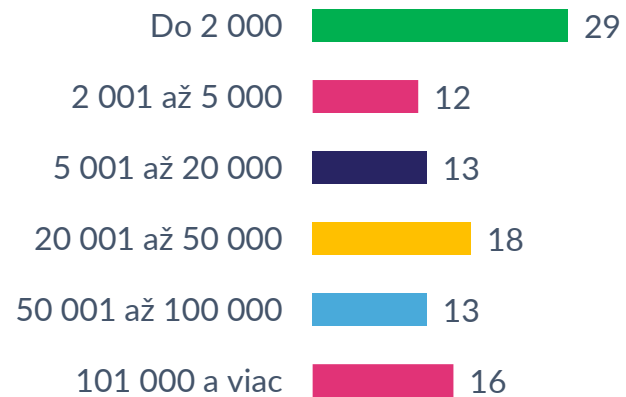
Pohlavie

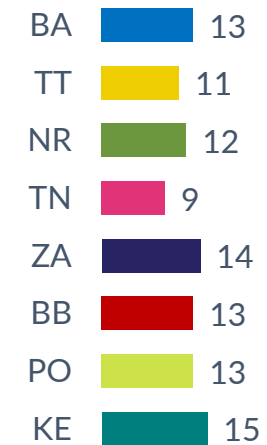
Vek

Veľkosť sídla

Kraj

Výsledky prieskumu

Fajčenie na verejných priestoroch

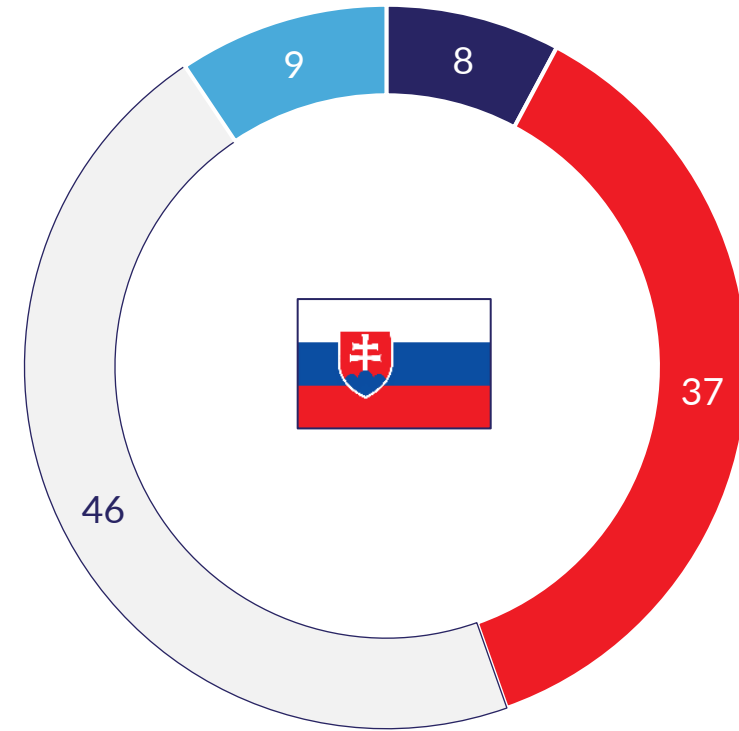
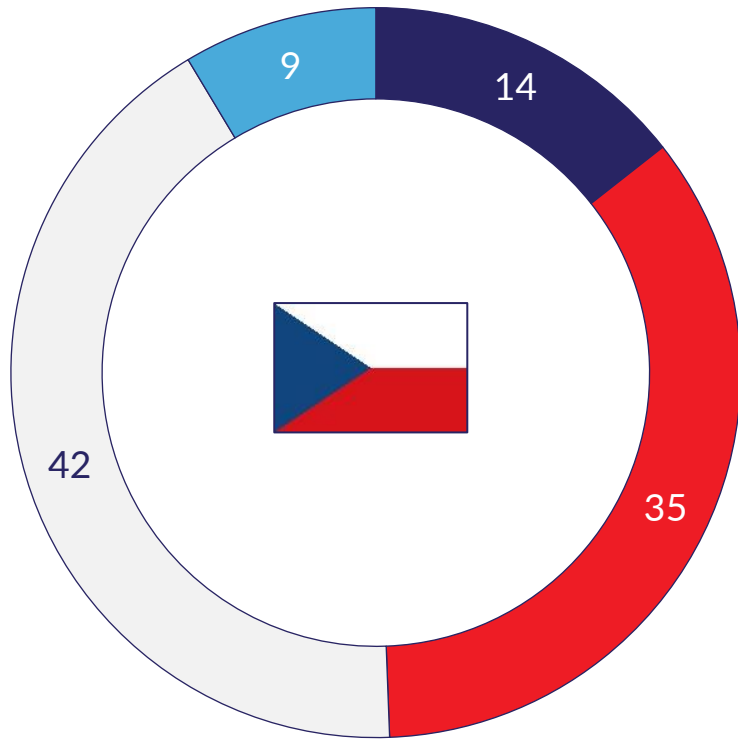

Velká část fajčiarov vyfajčí takmer celú dennú dávku 6 až 20 a viac cigariet vonku, mimo domova. V Česku je to 51%, na Slovensku 55%. V oboch krajinách je ďalšia vyše tretina, ktorá fajčí denne vonku do 5 cigariet. V ČR je takých, ktorí na verejnosti vôbec alebo skoro vôbec nefajčia cigarety viac, než na Slovensku (14% vs. 8%).

Kolko cigariet v priemere denne vyfajčíte vonku?

■ menej ako 1

■ 1 až 5

□ 6 až 19

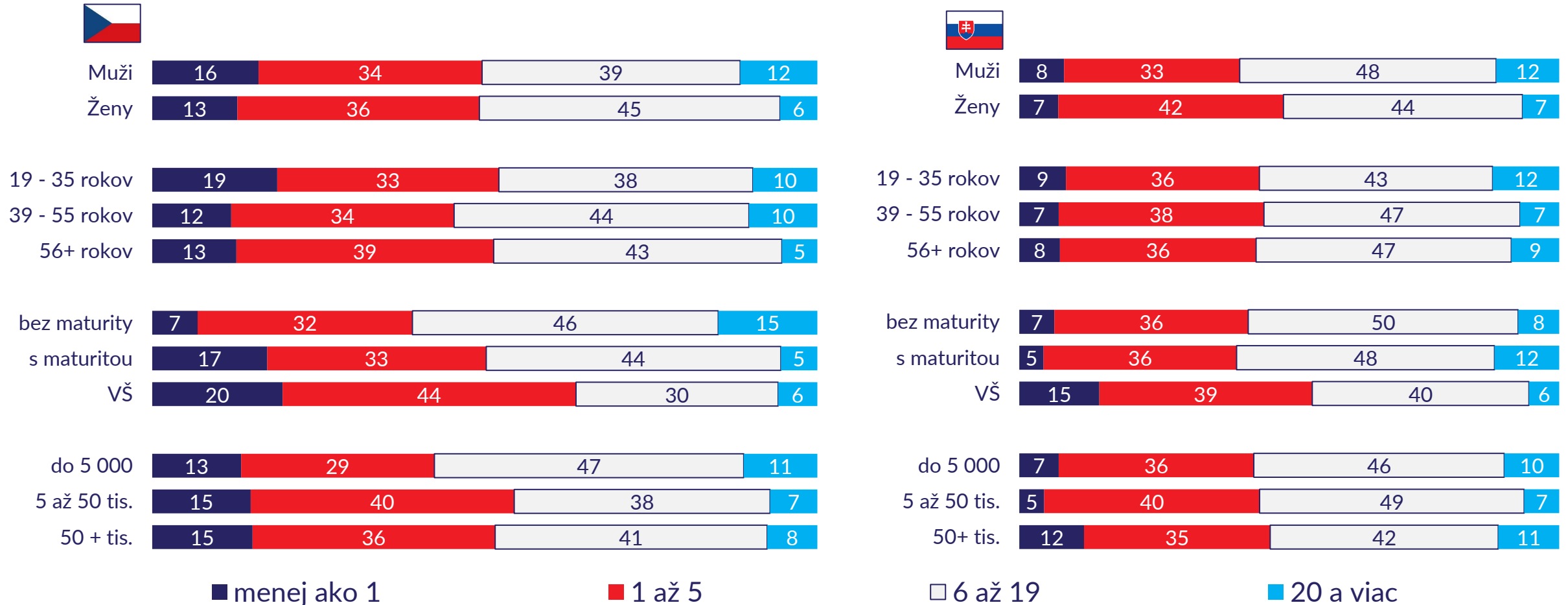
■ 20 a viac

Medzi mužmi fajčiarmi je v oboch krajinách 12% takých, ktorí denne vonku vyfajčia aspoň jednu krabičku cigariet. Je to skoro 2x viac, než medzi ženami. V Česku každý piaty mladý fajčiar do 35 rokov a rovnako každý piaty s VŠ vzdelaním na verejnosti cigarety takmer nefajčí. Aj na Slovensku majú vzdelanejší ľudia tendenciu fajčiť vonku menej cigariet.

Kolko cigariet v priemere denne vyfajčíte vonku?

n = 500 + 500
v %

Nakladanie s ohorkami

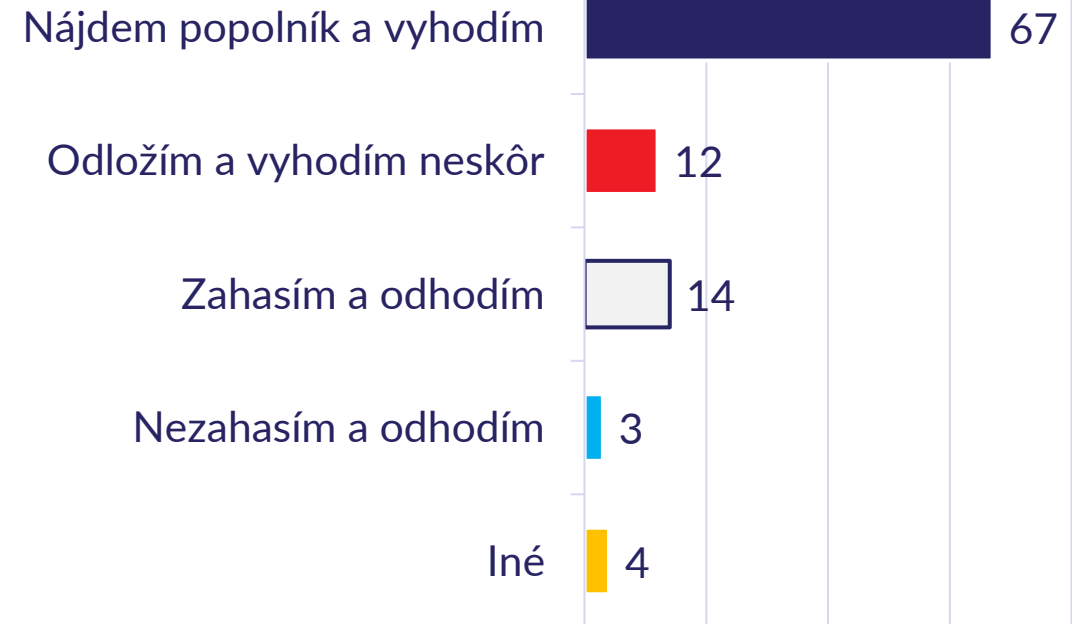
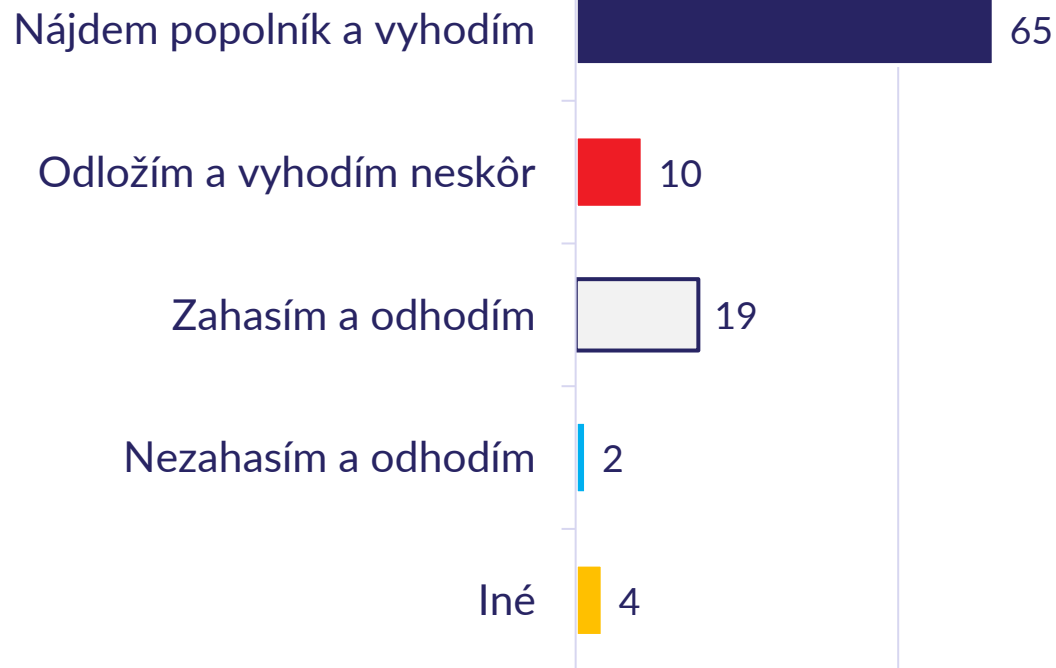

Zhodne v ČR aj v SR dvaja z troch fajčiarov hľadajú po dofajčení popolník a ohorok hádžu doňho. V ČR sa však každý piaty a v SR každý siedmy priznáva, že zahasený ohorok odhadzuje na zem, do kanála a pod.. Ďalšie 2 - 3% fajčiarov priznávajú, že tak robia s neuhaseným ohorkom. Cca desatina ohorky odkladá u seba, kým nenájde popolník.

Čo najčastejšie robíte s ohorkami alebo s použitými filtrami od bezdymových tabakových výrobkov po dofajčení, keď fajčíte na verejných miestach, kde nie sú dostupné popolníky?

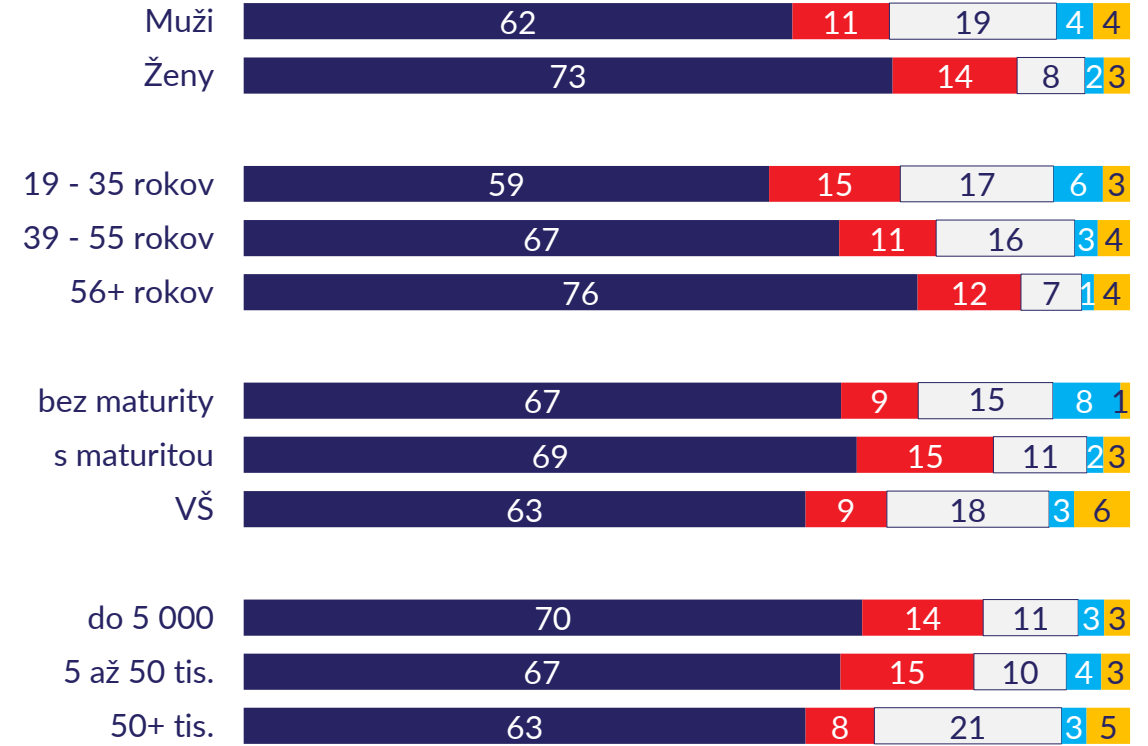
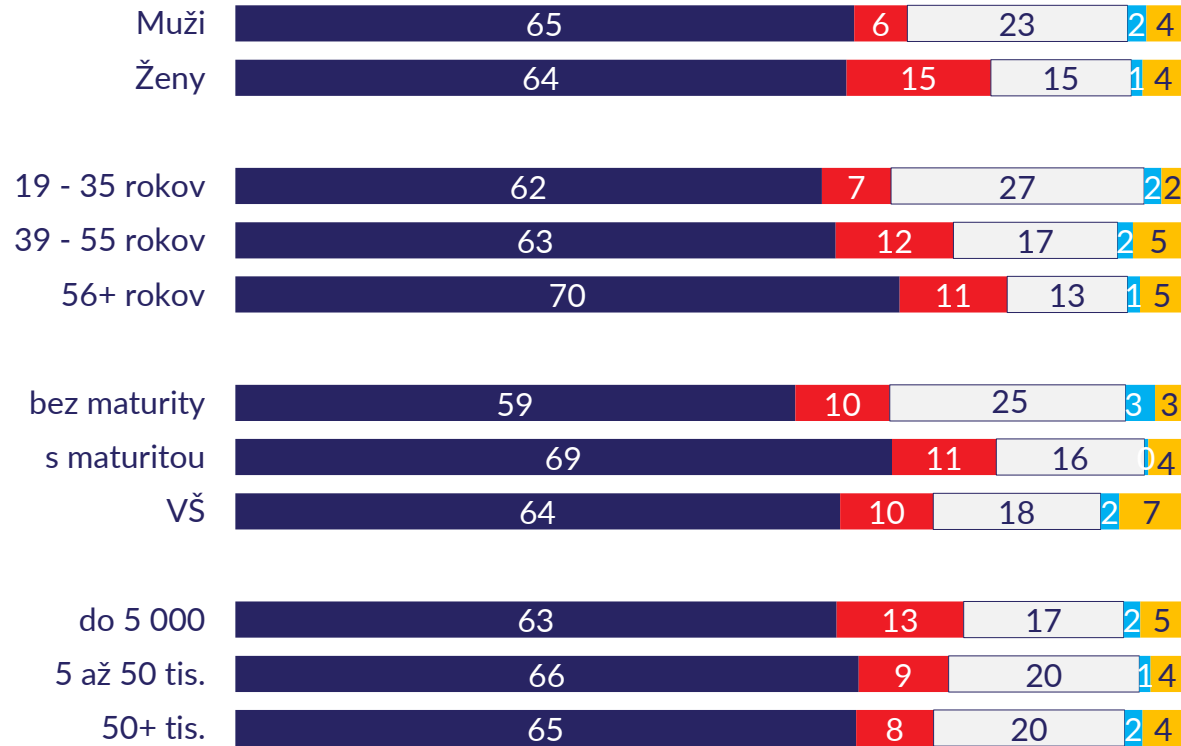

Ohorky odhadzujú na zem omnoho častejšie fajčiari než fajčiarky a mladší do 35 rokov. Častejšie to robia ľudia s nižším vzdelaním a v SR tiež ľudia z väčších miest.

Čo najčastejšie robíte s ohorkami alebo s použitými filtrami od bezdymových tabakových výrobkov po dofajčení, keď fajčíte na verejných miestach, kde nie sú dostupné popolníky?

Nájdem popolník a vyhodím

 Odložím a vyhodím neskôr

 Zahasím a odhodím

 Nezahasím a odhodím

 Iné

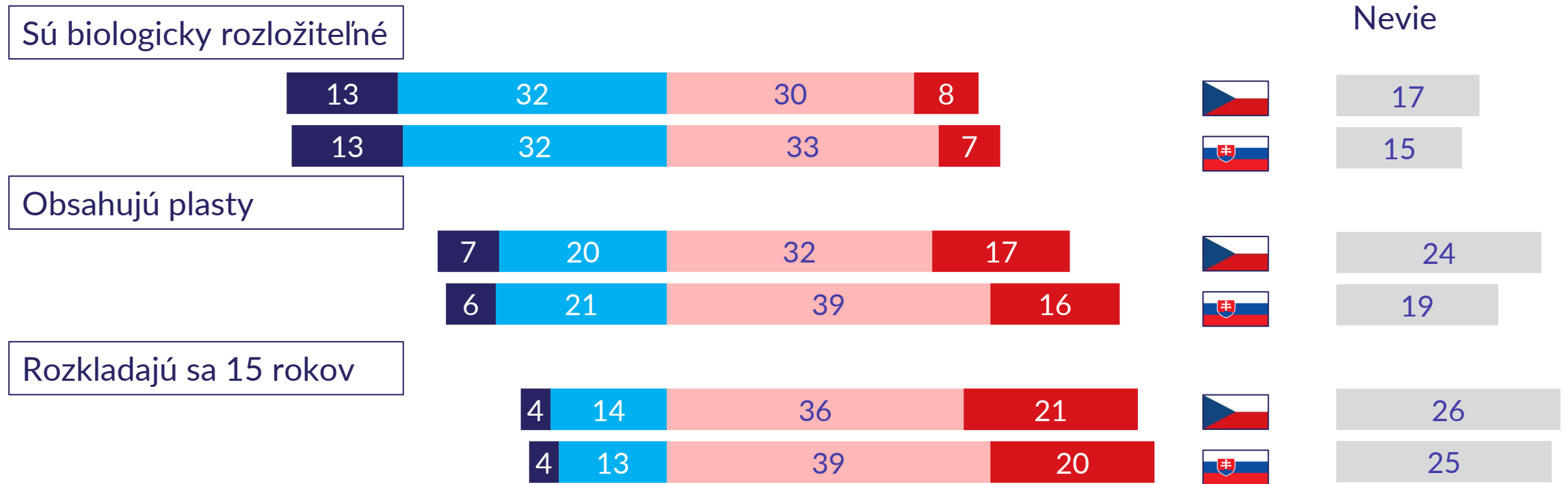
Informovanost o zložení ohorkov

Tvrdenie, že sú ohorky biologicky rozložiteľné, rozdeľuje komunitu fajčiarov na podobne veľké tábory súhlasiacich a nesúhlasiacich. V oboch krajinách mierne prevláda názor, že áno. Relatívne najväčšia zhoda je v tom, že ohorky obsahujú plasty. Najviac „tápu“ fajčiari pri informovanosti o tom, ako dlho sa ohorky rozkladajú v prírode. Nevedomosť tu priznáva štvrtina. Väčšina súhlasí, že sa rozkladajú 15 rokov. Rozdiely medzi ČR a SR sú pri všetkých týchto témach pozoruhodne malé.

Súhlasíte lebo nesúhlasíte s nasledovnými výrokmami o filtr tabakových výrobkov?

n = 500 + 500
v %

Nesúhlas (určite, skôr)

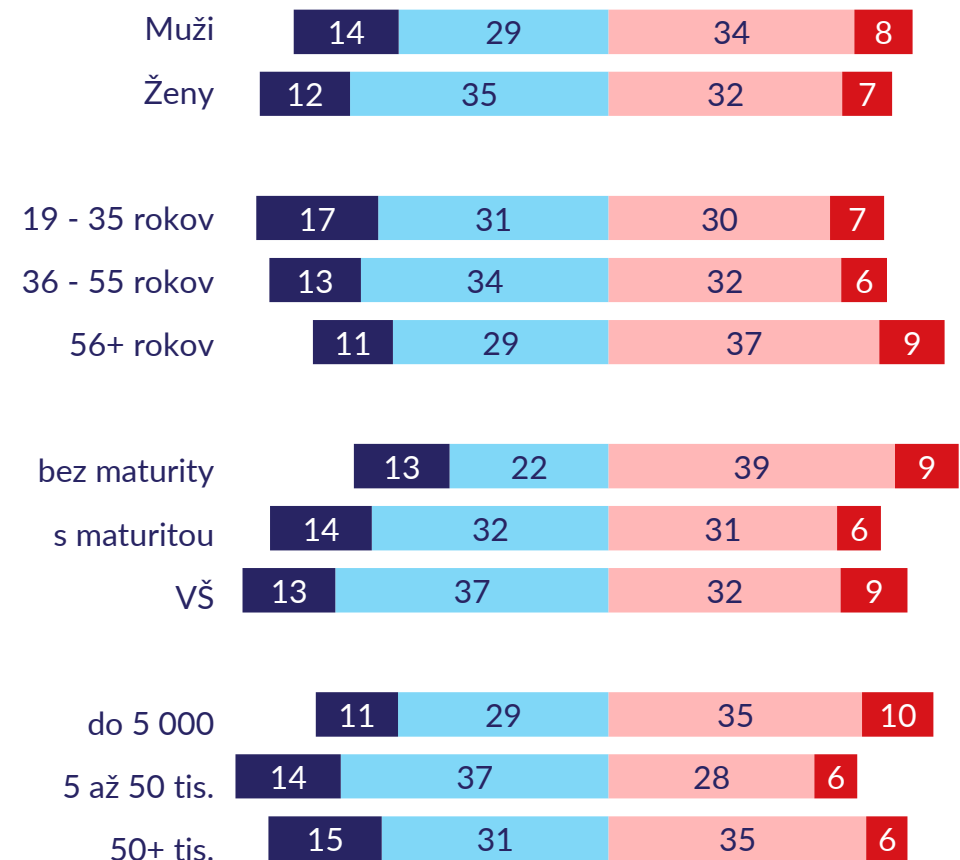
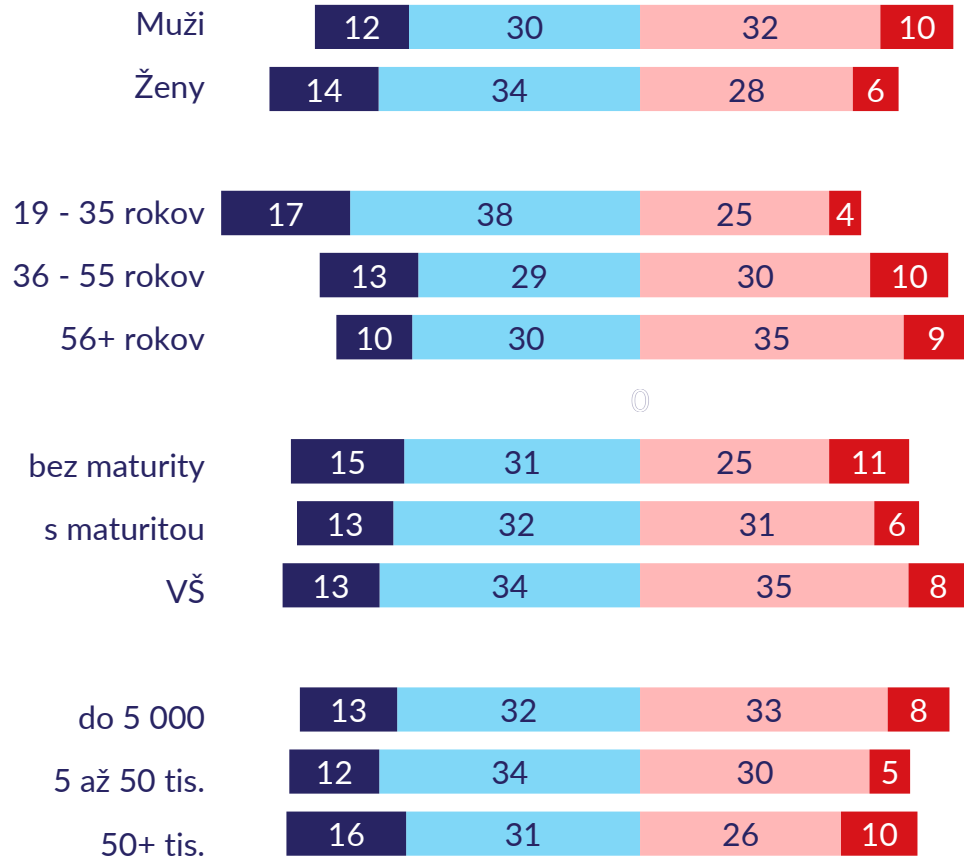
Súhlas (skôr, určite)

Muži a starší ľudia z vidieckych sídel viac veria v biologickú rozložiteľnosť ohorkov. Na Slovensku to platí aj o menenej vzdelaných.

„OHORKY SÚ BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÉ“

n = 500 + 500
v %, do počet do 100% = nevie

Nesúhlas (určite, skôr) ←

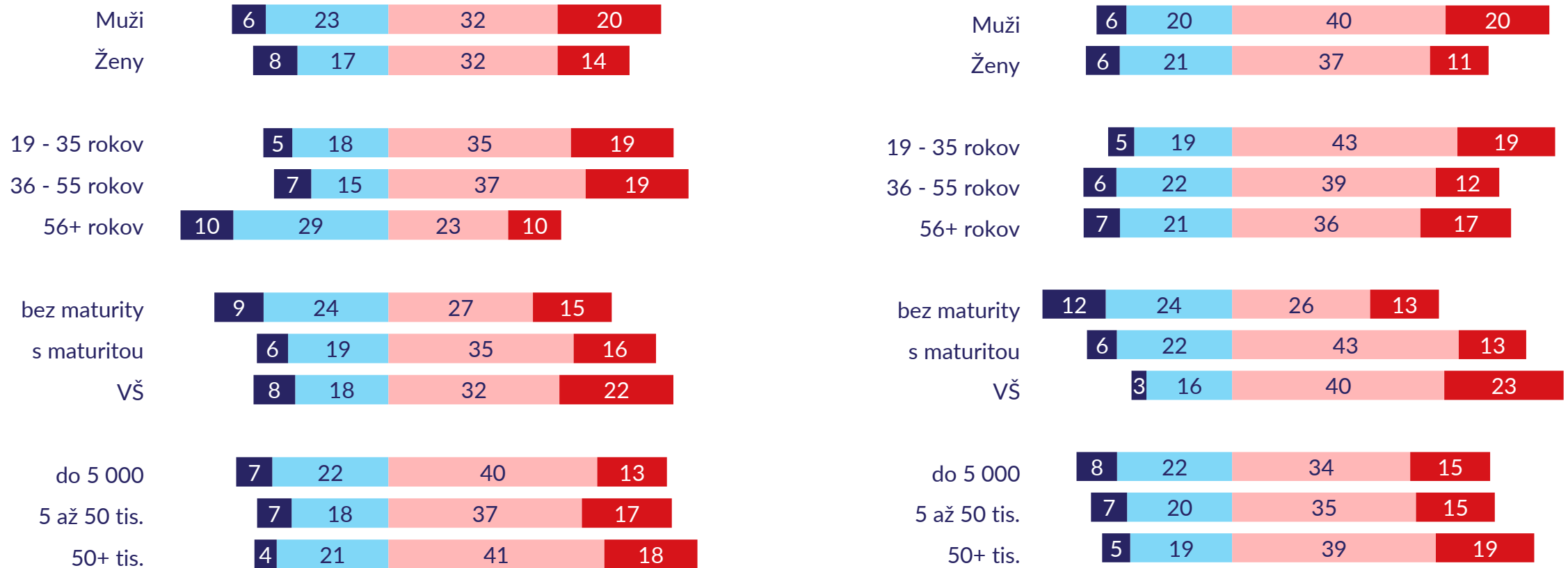
→ Súhlas (skôr, určite)

Toho, že ohorky obsahujú plasty, sú si viac vedomí mladší (v ČR do 55 a v SR do 35 rokov), ľudia minimálne s maturitou a z väčších miest.

OBSAHUJÚ PLASTY

Nesúhlas (určite, skôr) ←

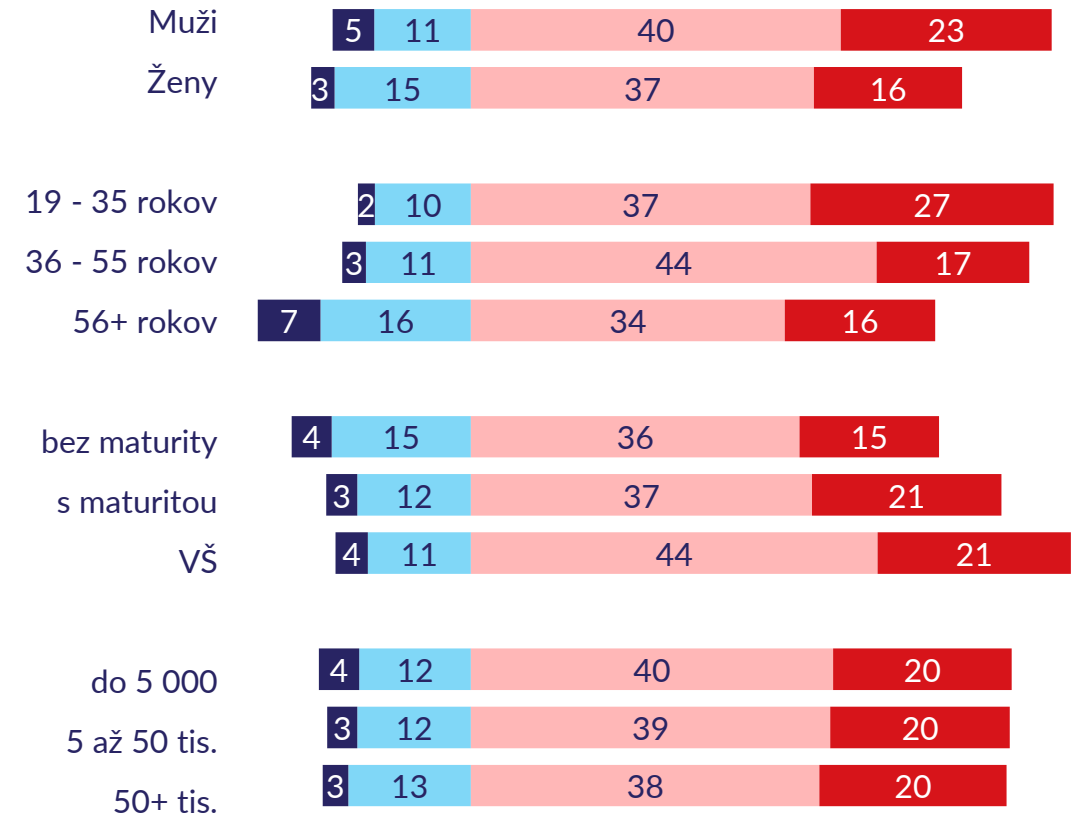
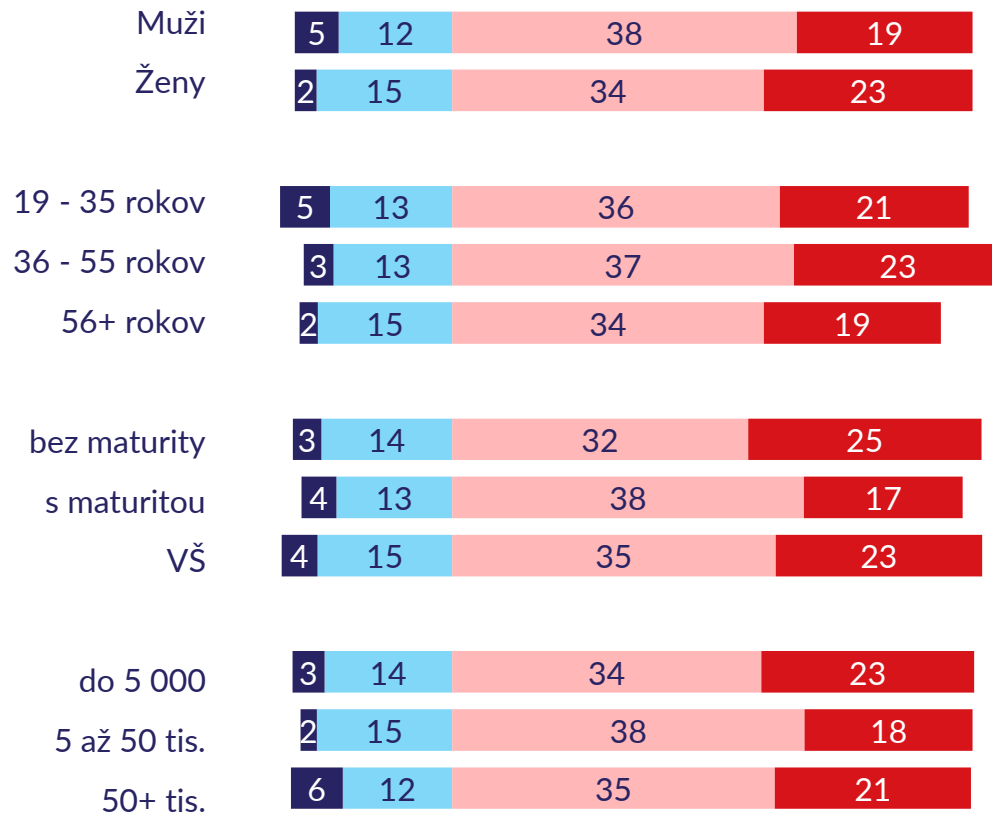
→ Súhlas (skôr, určite)

Tomu, že sa ohorky rozkladajú 15 rokov, relatívne menej veria ľudia nad 56 rokov. Platí to najmä na Slovensku, kde sa to rovnako potvrdzuje aj u ľudí v nižších vzdelanostných kategóriách.

OHORKY SA ROZKLADAJÚ 15 ROKOV

n = 500 + 500
v %, dopočet do 100% = nevie

Nesúhlas (určite, skôr) ←

→ Súhlas (skôr, určite)

Hlavné závery

- Väčšina fajčiarov v ČR aj SR fajčí cigarety prevažne vonku. Mladší a vzdelanejší fajčia cigarety na verejnosti menej často, než ostatní.
- Dve tretiny fajčiarov deklarujú, že prioritne odhadzujú ohorky z cigariet vyfajčených v exteriéri do popolníkov. Je to podstatne viac, než uvádzajú zahraničné zdroje¹, ktoré hovoria, že na zemi skončia 2 z troch ohorkov.
- K tomu, že spravidla odhadzujú ohorky na zem, do kanála, na trávu a podobne, sa priznáva približne pätina fajčiarov (21% v ČR a 17% v SR). Veľká väčšina (približne 85%) z nich ohorok pred odhodením uhasí.
- Ohorky odhadzujú mimo popolníkov viac muži, mladí ľudia a ľudia s nižším vzdelaním. Na Slovensku sú to tiež ľudia z väčších miest, čo môže signalizovať problém s možnosťami umiestniť ich vhodnejšie, ale aj dopad anonymity a slabej vymožitelnosti.
- Správne informácie o zložení a odbúrateľnosti ohorkov v prírode má podľa konkrétnej otázky od 40% do 60% fajčiarov. Najväčšia zhoda je v tom, že sa ohorky rozložia za 15 rokov (57% ČR, 59% SR). O niečo menej „producentov ohorkov“ si je vedomých, že tieto obsahujú plasty (49% ČR, 55% SR). Zhodne 45% v oboch krajinách nesúhlasí s tvrdením, že ohorky sú biologicky rozložiteľné.

¹<https://www.nationalgeographic.com/environment/2019/08/cigarettes-story-of-plastic/>

Prílohy

Dotazník ČR

KVÓTY A IDENTIFIKÁCIA

F1. Kouříte tabákové produkty?

1.	ano	→ pokračuj
2.	ne	→ STOP

SC1. Jste:

3.	Muž	50%
4.	Žena	50%

SC2. Kolik je vám let?

.....let

1.	méně než 19	STOP
2.	19 - 25	33%
3.	26 - 35	
4.	36 - 45	37%
5.	46 - 55	
6.	56 - 65	30%
7.	65 a víc let	

SC3. Ve kterém kraji máte trvalé bydliště?

1.	Hlavní město Praha	10%
2.	Středočeský kraj	14%
3.	Liberecký kraj	3%
4.	Ústecký kraj	8%
5.	Karlovarský kraj	3%
6.	Plzeňský kraj	8%
7.	Jihočeský kraj	6%
8.	Kraj Vysočina	5%
9.	Královéhradecký kraj	6%
10.	Pardubický kraj	5%
11.	Moravskoslezský kraj	11%
12.	Olomoucký kraj	6%
13.	Jihomoravský kraj	10%
14.	Zlínský kraj	5%

SC4. Kolik obyvatel má město/obec, kde máte trvalé bydliště?

1.	do 2 000	41%
2.	2 001 až 5 000	
3.	5 001 až 20 000	32%
4.		
5.	20 001 až 50 000	27%
6.	50 001 až 200 000	
7.	201 000 a více	

SC6. Jaké je vaše nejvyšší ukončené vzdělání?

1.	Základní vzdělání	
2.	Střední bez maturity; vyučen/a	
3.	Střední s maturitou	
4.	Vysokoškolské	

HLAVNÍ DOTAZNÍK

Q1. Kolik cigaret v průměru denně vykouříte venku?

1.	méně než 1
2.	1 až 5
3.	6 až 19
4.	20 a víc

Q2. Co nejčastěji děláte s nedopalky nebo s použitými filtry od bezdýmých tabákových výrobků po dokončení, když kouříte na veřejných místech, kde nejsou dostupné popelníky?

ROTOVAT

1.	Najdu nejbližší popelník a vyhodím ho	
2.	Uhasím nedopalek a odhodím ho (na zem, do kanálu, a podobně)	
3.	Neuhasím ho a hodím na zem	
4.	Odložím nedopalek zpět do krabičky a vyhodím ho při nejbližším popelníku	
5.	Jiné	

Q3. Souhlasíte nebo nesouhlasíte s následujícími výroky o filtrech tabákových produktů (cigarety, bezdýmá tabákové produkty, plněné dutinky, doutníčky...)?

	Určitě nesouhlasím	Spíše nesouhlasím	Spíše souhlasím	Určitě souhlasím	Neumím posoudit
A. Jsou biologicky rozložitelné					
B. Obsahují plasty					
C. Nedopalky se rozkládají 15 let					

Dotazník SR

KVÓTY A IDENTIFIKÁCIA

F1. Fajčíte tabakové výrobky?

1.	áno	→ pokračuj
2.	nie	→ STOP

SC1. Ste:

3.	Muž	53%
4.	Žena	47%

SC2. Koľko máte rokov?

.....rokov

1.	menej ako 19	STOP
2.	19 - 25	32%
3.	26 - 35	
4.	36 - 45	38%
5.	46 - 55	
6.	56 - 65	29%
7.	65 a viac rokov	

SC3. V ktorom kraji máte trvalé bydlisko?

1.	Bratislavský kraj	13%
2.	Trnavský kraj	11%
3.	Nitriansky kraj	12%
4.	Trenčiansky kraj	9%
5.	Žilinský kraj	14%
6.	Banskobystrický kraj	13%
7.	Prešovský kraj	13%
8.	Košický kraj	15%

SC4. Koľko obyvateľov má mesto/obec, kde máte trvalé bydlisko?

1.	do 2 000	
2.	2 001 až 5 000	46%
3.	5 001 až 20 000	
4.	20 001 až 50 000	27%
5.	50 001 až 100 000	
6.	100 001 a viac	27%

SC6. Aké je vaše najvyššie ukončené vzdelanie?

1.	Základné vzdelanie	
2.	Stredné bez maturity /vyučení	
3.	Stredné s maturitou	
4.	Vysokoškolské	

HLAVNÝ DOTAZNÍK

Q1. Koľko cigariet v priemere denne vyfajčíte vonku?

1.	menej ako 1
2.	1 až 5
3.	6 až 19
4.	20 a viac

Q2. Čo najčastejšie robíte s ohorkami alebo s použitými filtrami od bezdymových tabakových výrobkov po dofajčení, keď fajčíte na verejných miestach, kde nie sú dostupné popolníky?

ROTOVAŤ

1.	Nájdem najbližší popolník a vyhodím ho
2.	Zahasím ohorok a odhodím ho (na zem, do kanála, a pod.)
3.	Nezahasím a hodím na zem
4.	Odložím ohorok naspäť do krabičky/obalu a vyhodím pri najbližšom popolníku
5.	Iné

Q3. Súhlasíte lebo nesúhlasíte s nasledovnými výrokmami, ktoré sa týkajú filtrov všetkých typov tabakových výrobkov (cigarety, bezdymové tabakové výrobky, plnené dutinky, cigarky....)?

	Určite nesúhlasím	Skôr nesúhlasím	Skôr súhlasím	Určite súhlasím	Neviem posúdiť
Sú biologicky rozložiteľné					
Obsahujú plasty					
Ohorky sa rozkladajú 15 rokov					

think - know - act

actly
think - know - act

Actly s.r.o.
Šulekova 70
811 03 Bratislava

actly.sk